

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille P. Heiligers
Auteur P. van Osnabrugge
Telefoon: 3055
E-mail: pvosnabrugge@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2011/43520
Te kopiëren:
B & W-vergadering van 5 april 2011

Onderwerp
Activabeleid

DOEL: Besluiten

Gemeentelijke regels met betrekking tot de activa zijn opgenomen in de Haarlemse financiële beheersverordening (artikel 212 Gemeentewet; verordeningnr. 690 BIS 2003-205618).

In de financiële beheersverordening is opgenomen dat het College van B&W een nota vaststelt met de regels voor het waarderen, activeren en afschrijven van investeringen. Deze nadere regels zijn opgenomen in de nota activabeleid. Voordat de nota ter kennisgeving aan de commissie Bestuur wordt verzonden zal de nota worden gepresenteerd in de raadsmarkt.

Om de beleidsregels met betrekking tot de activa, zoals opgenomen in de bijgesloten nota activabeleid te implementeren is het noodzakelijk om de financiële beheersverordening met betrekking tot de onderdelen aangaande de activa aan te passen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de voorgestelde wijzigingen in de financiële beheersverordening artikel 212.

Er wordt nog geïnventariseerd of de verordening 212 op andere onderdelen bijgesteld moet worden. De aangepaste financiële beheersverordening wordt in het tweede kwartaal ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

B&W

Het college besluit:

1. de nota activabeleid vast te stellen.
2. akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen in de financiële beheersverordening artikel 212.
3. het besluit heeft geen directe financiële consequenties.
4. de nota activabeleid te presenteren in de raadsmarkt en vervolgens ter kennisgeving aan de commissie Bestuur te verzenden.

Collegebesluit

Onderwerp: Nota activabeleid

Reg. Nummer: 2011/43520

1. Inleiding

Voor het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen zijn vaak investeringen nodig. Van een investering is sprake als het gaat om een grotere uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Door te investeren ontstaan bezittingen, ofwel de vaste activa.

Als onderdeel van de doorontwikkeling planning en control wordt het beleid ten aanzien van het investerings- en activabeleid herijkt.

In bijgevoegde nota activabeleid zijn de kaders ten aanzien van de investeringen opgenomen. De nota activabeleid vervangt de huidige handleiding “Investeren in Haarlem: hoe gaat dat?”.

Om de beleidsregels met betrekking tot de activa, zoals opgenomen in de bijgesloten nota activabeleid te implementeren is het noodzakelijk om de financiële beheersverordening (artikel 212 Gemeentewet) met betrekking tot de onderdelen aangaande de activa aan te passen. Er wordt nog geïnventariseerd of de financiële beheersverordening op andere onderdelen bijgesteld moet worden. De benodigde aanpassingen van de verordening worden integraal verwerkt. Begin tweede kwartaal 2011 wordt de verordening ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. de nota activabeleid vast te stellen.
2. akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen in de financiële beheersverordening artikel 212.
3. het besluit heeft geen directe financiële consequenties.
4. de nota activabeleid te presenteren in de raadsmarkt en vervolgens ter kennisgeving aan de commissie Bestuur te verzenden.

3. Beoogd resultaat

De nota activabeleid draagt bij tot:

- een transparant beleid op basis van objectieve grondslagen;
- het zo veel mogelijk voorkomen van onderuitputting;
- het maken van afspraken over de te volgen procedure om investeringen aan te vragen en uit te voeren;
- het verkrijgen van inzicht in het verloop van investeringen;
- het beheersbaar houden van de (kapitaal)lasten;
- het realiseren van begrotingsrechtmatigheid.

Met name het instellen van het investeringsplafond moet bijdragen tot het beheersbaar houden van de kapitaallasten en het verbeteren van de solvabiliteit. Door het invoeren van het investeringsplafond is er voor de jaren 2011-2015 geen ruimte meer om nieuwe investeringen in het investeringsplan op te nemen. Nieuw opgevoerde investeringen 2011-2015 kunnen alleen in het IP worden opgenomen als de kapitaallasten worden gedekt door het laten vervallen of faseren

van investeringen, die momenteel in het investeringsplan 2010-2015 zijn opgenomen.

4. Argumenten

Het voorstel past in het ingezette beleid

Actualisatie van de nota activabeleid draagt bij tot de verbetering van het planning- en controlinstrumentarium van de gemeente Haarlem en draagt daarmee bij aan het ‘in control’ zijn van de gemeente.

Daarnaast zal het uitvoeren van de regels zoals opgenomen in de nota activabeleid ook bijdragen tot een betere beheersing van het investeringsvolume. Dit heeft een positief effect op de in het coalitieakkoord opgenomen gewenste verbetering van de solvabiliteit.

Investeringsplafond

Het instellen van een investeringsplafond moet voorkomen dat de meerjarenbegroting belast wordt met hoge kapitaallasten, waardoor de flexibiliteit in de meerjarenramingen afneemt. Daarnaast heeft het instellen van een investeringsplafond een positieve invloed op de solvabiliteit.

De hoogte van het investeringsplafond wordt gelijkgesteld aan de netto vrijvallende kapitaallasten. De netto vrijvallende kapitaallasten die voortvloeien uit extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Indien deze vrijval ook wordt meegenomen bij de bepaling van het investeringsplafond, dan wordt het effect van deze afschrijvingen op de verbetering van de solvabiliteit namelijk weer teniet gedaan.

Actualisatie nota activabeleid en afschrijvingstabel

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording adviseert om de nota activabeleid eens in de vier jaar te actualiseren. Met de voorliggende nota activabeleid wordt hieraan invulling gegeven.

De afschrijvingstabel geeft de maximale afschrijftermijnen aan voor de diverse activa die binnen Haarlem bestaan. De geactualiseerde afschrijvingstabel wordt als bijlage bij de financiële beheersverordening opgenomen en dient periodiek geactualiseerd te worden.

5. Kanttekeningen

Aanpassing van de Financiële beheersverordening artikel 212

Gemeentelijke regels met betrekking tot de activa zijn opgenomen in de Haarlemse financiële beheersverordening (artikel 212 Gemeentewet; verordeningnr. 690 BIS 2003-205618). Om de beleidsregels met betrekking tot de activa, zoals opgenomen in de bijgesloten nota activabeleid te implementeren is het noodzakelijk om de financiële beheersverordening met betrekking tot de onderdelen aangaande de activa aan te passen.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de voorgestelde wijzigingen in de financiële beheersverordening artikel 212. De wijzigingen moeten ertoe leiden dat de nota activabeleid en de financiële beheersverordening op elkaar aansluiten.

Er wordt nog geïnventariseerd of de verordening 212 op andere onderdelen bijgesteld moet worden. Alle benodigde aanpassingen van de verordening worden in de verordening verwerkt en begin tweede kwartaal 2011 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

6. Uitvoering

Implementatie van de nota activabeleid leidt tot een aantal wijzigingen in de bestaande procedures. Hieronder worden de belangrijkste gevolgen voor de uitvoering opgesomd.

Opstellen begrotingswijzigingen investeringen

Eén van de voorgenomen beslispunten in de nota activabeleid is het minimaliseren van het gebruik van investeringsstelposten op begrotingsbasis. Op rekeningbasis worden stelposten niet meer toegestaan. Dit besispunt impliceert dat er, in tegenstelling tot de huidige systematiek, ook begrotingswijzigingen IP moeten worden opgesteld. Voordeel hiervan is dat er een actueel inzicht is in de vastgestelde kredieten.

Rentetoerekening reserves

Investeringsmet economisch nut moeten volgens het Besluit Begroting en Verantwoording bruto worden geactiveerd. Investeringsbijdragen mogen in principe niet in mindering worden gebracht op het investeringsbedrag. Investeringsbijdragen worden in een reserve gestort en vanuit de gevormde reserve worden de jaarlijkse kapitaallasten gedekt. Om ervoor te zorgen dat er geen budgettaire nadelen ontstaan ten opzichte van de systematiek van netto activeren is het noodzakelijk dat aan deze reserves rente wordt toegevoegd. Dit zal t.z.t. ook moeten worden opgenomen in de nota reserves en voorzieningen. Vooruitlopend op de vaststelling van de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen zal in de eerste bestuursrapportage 2011 aan de raad worden voorgelegd om rentetoevoeging aan reserves kapitaallasten vast te stellen.

Investeringsplafond

In het huidige investeringsplan 2010-2015 zijn meerjarige investeringen geprogrammeerd tot en met het begrotingsjaar 2015. In de begroting 2011-2015 is rekening gehouden met de kapitaallasten die voortvloeien uit deze investeringen. Wanneer vanaf 2011 al wordt besloten om alleen de netto vrijvallende kapitaallasten in te zetten voor nieuwe investeringen, dan moeten er investeringen, die momenteel in het investeringsplan zijn opgenomen, worden geschrapt. Omdat in de huidige meerjarenbegroting reeds rekening is gehouden met de kapitaallasten, wordt voorgesteld om voor de jaren 2011-2015 de begrote netto kapitaallast (na ombuigingen), zoals opgenomen in de begroting 2011, te hanteren als investeringsplafond. Dit betekent dat nieuwe investeringen 2010-2015, die nog aangevraagd gaan worden, moeten worden gedekt door fasen of schrappen van investeringen die reeds in het investeringsplan 2010-2015 zijn opgenomen.

Voor de nieuwe jaren na 2015 wordt het investeringsplafond gelijkgesteld aan de netto vrijvallende kapitaallast 2015.

Onderbouwing aanvragen investeringen

Voor de toetsing van de onderbouwing van nieuwe investeringsaanvragen wordt gebruik gemaakt van een checklist. De checklist is als bijlage bij deze nota opgenomen.

Financiering en dekking

Er zal meer aandacht worden besteed aan de financierings- en dekkingsbronnen van de investeringen. Enerzijds moet worden aangegeven in hoeverre de aangegeven financierings- en dekkingsbronnen haalbaar zijn, anderzijds zal ook moeten worden aangegeven wanneer de inkomsten worden gerealiseerd. De primaire verantwoordelijkheid voor de actualisatie van de financierings- en dekkingsbronnen ligt bij de projectleiders cq. budgethouders. Bij het verzamelen van de informatie kunnen zij ondersteuning vragen van het subsidiebureau en de afdeling vastgoed (in geval van verkoopopbrengsten die als dekking dienen).

Investeringsmodule

In 2010 is gewerkt aan het operationeel krijgen van de investeringsmodule Solvinvest. De module is vanaf 1 januari operationeel. Met deze applicatie kan het investeringsplan efficiënter en effectiever worden opgesteld. Uiteindelijk zal er niet meer worden gewerkt met afzonderlijke spreadsheets, die vervolgens centraal moeten worden samengevoegd tot één investeringsplan. Met de nieuwe applicatie kunnen de hoofdafdelingen vanuit hun werkplek de investeringsramingen invullen en bijstellen.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Nota activabeleid

Bijlage 2: Voorgestelde wijzigingen financiële beheersverordening artikel 212, inclusief geactualiseerde afschrijvingstabel

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

NOTA ACTIVABELEID

februari 2011

Inhoudsopgave

SAMENVATTING.....	3
1 INLEIDING	4
1.1 WETTELIJK KADER	4
2 ACTIVEREN	6
2.1 WAARDERINGSGRONDSLAGEN PER BALANSCATEGORIE	6
2.2 WEL OF NIET ACTIVEREN.....	8
3 AFSCHRIJVEN.....	12
3.1 METHODE VAN AFSCHRIJVEN	12
3.2 AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN	12
3.3 RESTWAARDEN	12
3.4 RESULTAATAFHANKELIJKE AFSCHRIJVINGEN.....	13
3.5 INGANG AFSCHRIJVINGEN.....	13
4 RENTE	14
4.1 OMSLAGRENTE.....	14
4.2 TOEGEREKENDE RENTE AAN RESERVES	14
5 PROCEDURES AANVRAGEN EN UITVOEREN INVESTERINGEN	16
5.1 AANMELDEN NIEUWE INVESTERINGEN	16
5.2 TOETSING NIEUWE INVESTERINGEN.....	17
5.3 BESLUITVORMING	18
5.4 UITVOERING INVESTERINGEN.....	18
6 INFORMATIEVERSTREKKING.....	20
7 RISICOPARAGRAAF.....	21
7.1 STILLE RESERVES	21
7.2 VERVANGINGEN	21
8 TOTAALOVERZICHT VOORGESTELDE GEDRAGSLIJN	22

Samenvatting

De financiële beheersverordening (artikel 212 van de Gemeentewet) en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevatten voorschriften voor waardering en afschrijving van activa. De nota Activabeleid biedt een instrument dat zorgdraagt voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen op het gebied van waardering en afschrijving.

De nota activabeleid bevat uniforme regels voor:

- waardering van activa;
- methode van afschrijven;
- berekening van kapitaallasten;
- procesgang opnemen investeringsplan.

Op deze manier kan er gekomen worden tot een duidelijk activabeleid en een verbeterd inzicht in de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Een eenmaal gekozen benadering (bestendige gedragslijn) mag niet zonder meer gewijzigd worden.

De regels zijn onderverdeeld in gedragslijnen en beslispunten. De geformuleerde gedragslijnen vloeien voort uit de wetgeving en zijn bindend. De beslispunten vormen het eigen beleid van de gemeente Haarlem.

1 Inleiding

Voor het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen zijn vaak investeringen nodig. Van een investering is sprake als het gaat om een meestal wat grotere uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Door te investeren ontstaan bezittingen, ofwel de zogenoemde vaste activa. Als onderdeel van de nota 'visie op planning en control' is opgenomen dat het beleid ten aanzien van het investerings- en activabeleid herijkt dient te worden.

Het activabeleid heeft een grote invloed op de jaarlijkse exploitatie, de vermogenspositie en de solvabiliteit van de gemeente. Onjuiste afschrijvingstermijnen en -methoden kunnen grote –ook politieke- risico's met zich meebrengen.

De nota Activabeleid is een instrument dat zorgdraagt voor het eenduidig behandelen van gemeentelijke investeringen. Het belang van de nota is gelegen in het feit om zowel voor bestuur als de ambtelijke organisatie een transparant en adequaat activabeleid op basis van objectieve grondslagen vast te stellen. Een transparant en adequaat activabeleid vormt één van de pijlers voor het bepalen van de financiële positie en het financiële vermogen van de gemeente. Daarmee dient een transparant activabeleid niet alleen een boekhoudkundig, maar ook een bestuurlijk belang. De nota bakent de formele kaders af waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie dienen om te gaan met investeringen en afschrijvingen en vervult een ondersteunende rol bij de jaarrekening, de kadernota en de begroting.

Kort samengevat dient de nota bij te dragen tot:

- een transparant beleid op basis van objectieve grondslagen;
- het zo veel mogelijk voorkomen van onderuitputting;
- het maken van afspraken over de te volgen procedure om investeringen aan te vragen en uit te voeren;
- het verkrijgen van inzicht in het verloop van investeringen;
- het beheersbaar houden van de (kapitaal)lasten;
- het realiseren van begrotingsrechtmatigheid.

1.1 Wettelijk kader

De huidige verslaggevingsvoorschriften worden met ingang van het begrotingsjaar 2004 aangegeven door het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De artikelen 31 tot en met 36 van het BBV gaan nader in op de activa.

Gemeentelijke regels met betrekking tot de activa zijn opgenomen in de Haarlemse financiële beheersverordening (artikel 212 Gemeentewet; verordeningnr. 690 BIS 2003-205618).

In de verordening artikel 212 is opgenomen dat er een nota activabeleid wordt opgesteld waarin wordt ingegaan op de regels voor waardering en afschrijving van activa (artikel 16).

Naast de detailregels die in de nota activabeleid zijn opgenomen zijn op advies van de commissie BBV een aantal regels inzake waardering en afschrijving opgenomen in de financiële beheersverordening. Het betreft de artikelen:

- Artikel 4 lid 2, 3 en 4 Autorisatie van wijzigingen in investeringskredieten
Investeringen worden bij de begroting geautoriseerd. Bij overschrijdingen van vastgestelde investeringskredieten groter dan € 50.000 wordt de raad via separaat raadsvoorstel of bestuursrapportage geïnformeerd.
- Artikel 6 Investeringsplan
Het college informeert de raad bij de kadernota gedurende het jaar door middel van een investeringsplan over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Definitieve vaststelling van de voorgenomen investeringen vindt plaats bij de begrotingsbehandeling.

Nadere regels en procedureafspraken met betrekking tot het opstellen van het investeringsplan zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

- Artikel 9 Waardering en afschrijving van activa
Een gedetailleerde uitwerking van artikel 9 van de verordening is opgenomen in de hoofdstukken 2 en 3.

2 Activeren

Om de vastgestelde beleidsdoelen te realiseren is het noodzakelijk om bedrijfsmiddelen aan te schaffen of te produceren (investeren). Veel van deze bedrijfsmiddelen worden meerjarig gebruikt.

Om ook de kosten van de bedrijfsmiddelen uit te smeren over de gebruiksduur van het bedrijfsmiddel worden de investeringen veelal opgenomen op de balans (geactiveerd). Vervolgens drukt gedurende de levensduur van het bedrijfsmiddel jaarlijks een deel van de totale investeringskosten op de exploitatiebegroting. Gaat een bedrijfsmiddel 40 jaar mee, dan zal gedurende 40 jaar ieder jaar 1/40 deel van de investering op de exploitatiebegroting terecht komen (de afschrijvingskosten, zie hoofdstuk 3).

2.1 *Waarderingsgrondslagen per balanscategorie*

De basisregel is dat activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De verkrijgingsprijs omvat de aankoopkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kan ook een redelijk deel van de indirecte kosten worden opgenomen.

Gedraglijn: Vaste activa worden gewaardeerd tegen historische aankoop- en/of vervaardigingsprijs.

2.1.1 *Materiële vaste activa*

De materiële activa dienen onderverdeeld te worden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die verhandelbaar zijn en/of bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven (bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken). Het gaat hierbij nadrukkelijk om de *mogelijkheid* middelen te verwerven.

Dat een gemeente ervoor kan kiezen ergens geen tarief of geen kostendekkend tarief voor te heffen is niet relevant voor de vraag of een actief een economisch nut heeft.

Alle investeringen die niet aangemerkt worden als investeringen met economisch nut zijn investeringen met maatschappelijk nut (genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak).

2.1.1.1 Economisch nut

Alle investeringen met economisch nut moeten worden geactiveerd. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs minus de voor de verschillende activa geldende afschrijvingen -gebaseerd op de verwachte gebruiksduur- en de ontvangen bijdragen.

Op deze investeringen moet op een consistente wijze worden afgeschreven, namelijk conform de waardevermindering van de investeringen. Versneld afschrijven is bij dit soort investeringen niet toegestaan.

Een uitzondering is gemaakt voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde. Deze worden niet geactiveerd.

2.1.1.2 Maatschappelijk nut

Voor investeringen met maatschappelijk nut is geen markt in het private verkeer. Voorbeelden zijn investeringen in wegen, water en groenvoorzieningen.

Bij investeringen met maatschappelijk nut verdient het volgens de BBV de voorkeur deze niet te activeren. Achterliggende gedachte hierbij is dat investeringen met maatschappelijk nut meestal niet worden vervangen. Om deze investeringen wel te blijven gebruiken is veelal na verloop van tijd (groot) onderhoud nodig. Voor deze investeringen is het goed verwerken van onderhoud in de begroting en meerjarenraming essentieel.

In het Coalitieakkoord 2010-2014 is opgenomen dat er geen problemen worden doorgeschoven naar toekomstige generaties. Reductie van de schuldenlast en verbetering van de solvabiliteit zijn hierbij belangrijke speerpunten. Op basis van deze uitgangspunten wordt de beleidslijn gehanteerd dat vervangingsinvesteringen met maatschappelijk nut, indien de budgettaire ruimte het toelaat, niet worden geactiveerd. De toets naar de beschikbare budgettaire ruimte voor niet activeren van vervangingsinvesteringen wordt integraal op centraal niveau uitgevoerd.

Beslispunt: Vervangingsinvesteringen met maatschappelijk nut worden, indien de budgettaire ruimte het toelaat, niet geactiveerd.

2.1.2 *Immateriële vaste activa*

Onder de immateriële vaste activa vallen de kosten van het sluiten van geldleningen en disagio (het negatieve verschil tussen de aankoopkoers van een aandeel of obligatie en de nominale waarde) alsmede de kosten van onderzoek en ontwikkeling. Deze twee posten worden afzonderlijk op de balans opgenomen.

Het activeren van kosten van onderzoek en ontwikkeling als immaterieel actief is met ingang van het BBV alleen toegestaan als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- de gemeente heeft de intentie het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs minus de in deze nota vastgestelde afschrijvingstermijnen voor de verschillende posten. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de tabel afschrijvingstermijnen, die als bijlage bij de financiële beheersverordening is opgenomen.

Gedraglijn: Het activeren van tekorten is niet toegestaan.

2.1.3 *Financiële vaste activa*

Onder de financiële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

a. kapitaalverstrekingen aan:

1. deelnemingen;
2. gemeenschappelijke regelingen;
3. overige verbonden partijen;

b. leningen aan:

1. woningbouwcorporaties;
2. deelnemingen;
3. overige verbonden partijen;

c. overige langlopende leningen;

d. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

e. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden (bijvoorbeeld subsidiëring van een clubgebouw van een vereniging), worden in de BBV aangemerkt als financiële vaste activa. Indien men bijdragen aan derden wil activeren, dan moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden.

- er is sprake van een investering door een derde;
- deze investering draagt bij aan de publieke taak van de gemeente;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals overeengekomen;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreken blijft of anderszins recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Kapitaalverstrekkingen en leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

De bijdragen in activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage verminderd met de afschrijvingen.

2.1.4 Voorraden

De grondvoorraden van de (niet) in exploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen de werkelijke productiekosten (aankopen, bouw- en woonrijp maken, rente etc.) minus de gerealiseerde opbrengsten uit verkopen. Verliezen worden genomen op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Voor het nemen van winsten wordt het voorzichtigheidsbeginsel toegepast.

Voor de waardering op de balans worden de voor de grondexploitatieprojecten gevormde voorzieningen in mindering op de boekwaarde gebracht.

Strategische grondaankopen worden in principe gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien de verkrijgingsprijs (gebaseerd op een toekomstige bestemming van de gronden) hoger is dan de waarde van de gronden gebaseerd op de huidige bestemming, dan worden de gronden gewaardeerd tegen de waarde gebaseerd op de huidige bestemming.

2.1.5 Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend en worden op de balans op de debetzijde verantwoord, m.a.w. de hoogte van de voorziening wordt in mindering gebracht op de post vorderingen.

2.2 Wel of niet activeren

2.2.1 Grensbedrag te activeren investering

Om vele administratieve handelingen te voorkomen en de inzichtelijkheid van de investeringsstaat te vergroten is een ondergrens voor te activeren investeringen vastgelegd. Investerings tot een bedrag van € 10.000 (op zichzelf staande activa) en/of een gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet geactiveerd, maar rechtstreeks op het programma geraamd.

Beslispunt: Uitgaven onder de € 10.000 en/of een gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet als investering aangemerkt en direct ten laste van de exploitatie gebracht.

2.2.2 Kosten van onderhoud

Klein onderhoud

Kosten van klein onderhoud mogen niet worden geactiveerd, maar dienen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie te worden gebracht. Het gaat hierbij om periodieke kosten die noodzakelijk zijn om het object in goede staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden.

Voorbeelden van regelmatig voorkomende onderhoudskosten betreffen onder meer het reinigen van rioolstelsels of het plegen van periodiek onderhoud aan elektrische installaties.

Groot onderhoud

Kosten van groot onderhoud (indien niet levensduurverlengend of niet waardeverhogend) mogen niet worden geactiveerd en kunnen op twee wijzen worden verwerkt in de begroting/jaarrekening:

- kosten in het jaar van uitvoering direct ten laste van de exploitatie brengen.

- kosten in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde voorziening brengen (artikel 44, lid 1c BBV).

Kosten van groot onderhoud ontstaan na een langere gebruiksperiode van een object en zijn veelal ingrijpend van aard en betreffen een groot of belangrijk deel van het object. Voorbeeld is o.a. het vernieuwen van de bitumenlaag van het dak van een gebouw.

Renovaties

Renovaties, die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging of waardeverhoging van een actief met economisch worden wel geactiveerd (bijvoorbeeld het renoveren van een gebouw). Levensduurverlengend of waardeverhogend onderhoud m.b.t. investeringen met maatschappelijk worden bij voorkeur, indien de budgettaire situatie het toestaat, niet geactiveerd.

Gedraglijn: Kosten van (niet levensduurverlengend of niet waardeverhogend) onderhoud worden niet geactiveerd.

Besispunt: Kosten van levensduurverlengend of waardeverhogend onderhoud worden alleen geactiveerd voor investeringen met economisch nut. Levensduurverlengend of waardeverhogend onderhoud voor investeringen met maatschappelijk nut worden bij voorkeur niet geactiveerd.

2.2.3 Activeren bijkomende kosten

Hierbij kan men denken aan bepaalde kosten (specifieke opleiding, implementatiekosten, eigen uren, rente, onderzoekskosten, ontwikkelkosten e.d.) die in verband met een investering gemaakt worden. In zijn algemeenheid geldt dat wanneer deze kosten onlosmakelijk verbonden zijn met de desbetreffende investering, deze geactiveerd moeten worden en op dezelfde wijze afgeschreven dienen te worden als de onderhavige investering.

Regel is dat activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de vervaardigingsprijs gaat het dan om aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten welke rechtstreeks aan de vervaarding kunnen worden toegerekend.

Indien een investering, waarvoor in een eerder stadium onderzoekskosten zijn geactiveerd, geen doorgang vindt, dan dienen de geactiveerde onderzoekskosten direct afgeschreven te worden.

Besispunt: Kosten die onlosmakelijk met de investering zijn verbonden worden bij de betreffende investering geactiveerd.

2.2.4 Stelposten

Het gebruik van investeringsstelposten is alleen toegestaan op begrotingsbasis en moet tot een minimum worden beperkt. Het realiseren van uitgaven op een investeringsstelpost is niet toegestaan. Voordat er tot realisatie wordt overgegaan wordt er een investeringskrediet aangevraagd, waarbij de dekking van de investering wordt gerealiseerd door het aframen van de betreffende investeringsstelposten.

Besispunt: Het gebruik van investeringsstelposten wordt geminimaliseerd en alleen op begrotingsbasis toegestaan.

2.2.5 Projecten

Activeren van de aanleg van riolering in nieuwbouwprojecten

Riolering is een actief met economisch nut en dient dus te worden geactiveerd. Dit geldt ook voor riolering in een nieuwbouwwijk. Wel is het volgens het BBV, artikel 62, tweede lid, mogelijk om bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief op de waardering van het actief in

minderen te brengen. Indien de investeringen in de riolering zijn opgenomen in de grondprijs van de bouwgrond kan dit betekenen dat het te activeren bedrag van de riolering op nul uitkomt. Praktisch gesproken betekent dit dan dat de riolering niet wordt geactiveerd.

Beslispunt: De aanleg van riolering in nieuwbouw wordt niet geactiveerd, maar ten laste gebracht van de grondexploitatie.

2.2.6 Bijdragen van derden

Bijdragen van derden (o.a. subsidies) welke in directe relatie staan met de desbetreffende investering (zowel die met een economisch als die met een maatschappelijk nut) worden in mindering gebracht (zie artikel 62, tweede lid BBV) op de betreffende investering. Er dient dan een direct aantoonbare relatie te bestaan tussen de kosten van de investering en de daarvoor ontvangen bijdrage. Indien aan de bijdrage door de derde specifieke voorwaarden voor terugbetaling (meerjarig) zijn gesteld, mag de eventuele verrekening pas plaatsvinden als - veelal naar (tijds)evenredigheid - aan de voorwaarden is voldaan.

Bijdragen uit reserves ter dekking van een investering met economisch nut mogen niet op de activering in mindering worden gebracht. Indien voor de dekking van de kapitaallasten van een investering met een economisch nut een reserve is opgebouwd, doet het BBV de aanbeveling om die bestemmingsreserve conform de (afschrijving)parameters van het bijbehorende actief periodiek via resultaatbestemming vrij te laten vallen ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten.

Bij investeringen met een maatschappelijk nut is het wel toegestaan om de bijdrage uit de reserve direct in mindering te brengen op het actief. De aanwending van een daartoe gevormde reserve loopt via de resultaatbestemming van het desbetreffende programma.

Gedraglijn: Investeren met economisch nut worden bruto geactiveerd.

Beslispunt: Investeren met maatschappelijk nut worden netto geactiveerd. Bijdragen uit reserves ter dekking van investeringen met maatschappelijk nut worden direct in mindering gebracht op het actief.

2.2.7 Inruilwaarden/boekwinsten

Verkregen inruilwaarden bij de aanschaf van nieuwe kapitaalgoederen, meestal bij voertuigen, moeten in eerst instantie aangewend worden voor het afboeken van de eventuele restantboekwaarde. Bij geen restantboekwaarde is het niet toegestaan om de inruilwaarde in mindering te brengen op de nieuwe investering. De nieuwe aanschaf moet immers tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd worden. De inruilwaarde dient als opbrengst in de jaarrekening te worden verantwoord.

Gedraglijn: Boekwinsten worden als opbrengst in de exploitatie verantwoord.

2.2.8 Componentenmethode

Inzake materiële vaste activa wordt uitgegaan van de zogenoemde componentenbenadering die inhoudt dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen.

Voorbeeld: Voor de bouw van een school zijn de volgende uitgaven gedaan:

- grond € 1 miljoen, geen afschrijving
- gebouw € 3 miljoen, afschrijving 40 jaar
- 1e inrichting € 0,5 miljoen, afschrijving 20 jaar

Volgens de componentenmethode is het niet toegestaan om voor het volledige investeringsbedrag (€ 4,5 miljoen) één afschrijftermijn te hanteren. De afzonderlijke afschrijftermijnen moeten worden gehanteerd. Dit voorkomt dat op bepaalde onderdelen nog wordt afgeschreven, terwijl het betreffende

actief al aan vervanging toe is.

Gedragslijn: Indien een actief uit meerdere onderdelen bestaat, dan wordt geactiveerd volgens de componentenmethode.

2.2.9 Herwaardering van activa

Het is niet toegestaan om de actuele waarde als waarderingsgrondslag te hanteren. De motieven om de actuele waarde bij gemeenten toe te passen zijn niet relevant.

Herwaardering van activa dient wel te geschieden als:

- De bestemming van het actief verandert, dan wordt de vervangingswaarde van de nieuwe bestemming in de balans opgenomen (BBV artikel 52 lid 5).
- De waarde van het actief duurzaam vermindert of het actief uit bedrijf wordt genomen (BBV artikel 55 lid 1). In dit geval is een extra afschrijving noodzakelijk.

Gedragslijn: Herwaardering van een actief is alleen toegestaan bij duurzame waardevermindering of wijziging in bestemming.

2.2.10 Economisch en juridisch eigendom

Indien een derde partij van de gemeente middelen krijgt om een investering te realiseren, maar de gemeente behoudt het economisch eigendom, dan wordt de betreffende investering geactiveerd onder de materiële vaste activa.

Gedragslijn: Bij het activeren van kosten wordt uitgegaan van het criterium van economisch eigendom.

3 Afschrijven

Afschrijven is het boekhoudkundig laten zien dat de waarde van een bedrijfsmiddel in de loop van de tijd afneemt. De waardeafname wordt veroorzaakt door technische slijtage en/of economische veroudering. Het af te schrijven bedrag hangt af van de gebruiksduur van de investering. De gebruiksduur bepaalt de afschrijvingstermijn en dus ook de hoogte van de afschrijvingslasten.

3.1 *Methode van afschrijven*

De gemeenten zijn in principe vrij om de wijze van afschrijven te bepalen. De meest gebruikte afschrijvingsmethoden zijn de annuïtaire methoden (met gelijke kapitaallasten gedurende de gehele looptijd) en de lineaire methode.

In Haarlem wordt volgens de lineaire methode afgeschreven. Dit is vastgelegd in artikel 9 lid 1 van de financiële beheersverordening.

Bij de lineaire methode blijven de afschrijvingen gedurende de afschrijvingstermijn gelijk, de rentelasten nemen af. De vrijvallende kapitaallasten vallen vrij ten gunste van de exploitatie. Voordeel van de methode is de relatief eenvoudige administratieve verwerking. Daarnaast is het een voordeel dat door de jaarlijks vrijvallende kapitaallasten ruimte ontstaat onder het investeringsplafond. Deze ruimte kan vervolgens worden ingezet ter dekking van nieuwe vervangingsinvesteringen.

Indien wordt besloten een afwijkende afschrijfmethode toe te passen dan zal dit afzonderlijk door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad (artikel 9 lid financiële beheersverordening).

Beslispunt: Er wordt lineair afgeschreven. Afwijkingen van de lineaire methode worden aan de raad voorgelegd.

3.2 *Afschrijvingstermijnen*

Artikel 64 van het BBV gaat in op de afschrijvingstermijnen. Op vaste activa mag worden afgeschreven volgens een stelsel dat is gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Bij iedere nieuwe investering wordt afzonderlijk bepaald wat de afschrijvingstermijn is. Voor het bepalen van de afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van een afschrijvingstabel. De afschrijvingstabel is als bijlage bij de financiële verordening opgenomen.

Afwijkingen van de afschrijvingstabel zijn alleen mogelijk indien hiervoor een motivatie aanwezig is. Indien wordt besloten een afwijkende afschrijvingstermijn toe te passen dan zal dit afzonderlijk door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

Afschrijven grond

Onder de duurzame productiemiddelen wordt in de bedrijfseconomie aan grond een bijzondere plaats toegekend. Grond is namelijk niet aan slijtage onderhevig en ondergaat als gevolg daarvan geen waardevermindering. Er bestaat dus ook geen noodzaak tot afschrijving. De gedragslijn is ook voor Haarlem om op grond niet af te schrijven.

Beslispunt: Voor het bepalen van de maximale afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van de afschrijvingstabel, die als bijlage bij de financiële beheersverordening en de nota activabeleid is opgenomen.

3.3 *Restwaarden*

De restwaarde is de waarde van een activum aan het eind van de gebruikstermijn tegen het huidige prijspeil. Het vertegenwoordigt de schatting tegen het huidige prijspeil van de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het activum. Er wordt bij de bepaling van de restwaarde dus geen rekening gehouden met mogelijke waardeveranderingen vanwege inflatie of deflatie, veranderende marktomstandigheden en dergelijke. Wanneer de verwachte gebruikstermijn korter is

dan de verwachte economische levensduur van het activum, zal er altijd sprake zijn van een restwaarde. Aan het einde van de economische levensduur zal er slechts sprake zijn van sloopwaarde.

De mogelijkheid bestaat om reeds op voorhand een inschatting te maken van de restwaarde van een bepaald actief. Het budgettaire effect hiervan is dat de jaarlijkse afschrijvingslasten zullen afnemen, hetgeen een positief resultaat heeft op het begrotings- en rekeningresultaat.

Indien besloten wordt tot het hanteren van een restwaarde dan is het van belang dat:

1. De restwaarde per object onderbouwd wordt.
2. Periodiek getoetst wordt of de gehanteerde restwaarde nog reëel is.

Uit hoofde van het voorzichtigheidsprincipe en het feit dat een goede prognose van de restwaarde moeilijk te maken is wordt in de gemeente Haarlem niet gerekend met restwaarden.

Conform de financiële beheersverordening (artikel 9 lid 2) wordt bij vervangingsinvesteringen de restwaarde van de te vervangen investering in één keer afgeboekt.

Beslispunt: Bij de calculatie van de kapitaallasten wordt geen rekening gehouden met restwaarden.

3.4 Resultaatafhankelijke afschrijvingen

Resultaatafhankelijk afschrijven (d.w.z. minder afschrijven bij een negatief resultaat en extra afschrijven bij een positief resultaat) is niet toegestaan voor activa met economisch nut. Op vaste activa wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Voor het resultaatafhankelijk afschrijven op investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte is een uitzondering gemaakt. Deze investeringen mogen wel resultaatafhankelijk worden afgeschreven.

Aangezien investeringen met maatschappelijk nut bij voorkeur niet geactiveerd worden, wordt voorgesteld om resultaatafhankelijk op investeringen met maatschappelijk nut wel toe te staan. Dit maakt het mogelijk om eventuele eenmalige voordelen en rekeningresultaten in te zetten voor het doorvoeren van extra afschrijvingen. Hierdoor nemen de kapitaallasten meerjarig af, waardoor er meer vrij besteedbare ruimte binnen de (meerjaren)begroting ontstaat.

Beslispunt: Resultaatafhankelijk afschrijven kan, indien de budgettaire ruimte dit toestaat, worden toegepast voor investeringen met maatschappelijk nut.

3.5 Ingang afschrijvingen

Als de investering in jaar t is voltooid, worden de afschrijvingen vanaf jaar t+1 in de begroting opgenomen. Hiermee wordt voorkomen wanneer een investering wordt uitgesteld er direct sprake is van onderuitputting op het lopende begrotingsjaar.

Indien er sprake is van deelopleveringen, dan start de afschrijving op 1 januari volgend op het jaar na de eerste deeloplevering.

Beslispunt: De afschrijvingen starten in het jaar na voltooiing/gereedkoming van de investering.

4 Rente

4.1 Omslagrente

Kapitaallasten zijn de jaarlijks terugkerende lasten die samenhangen met investeringen. De kapitaallasten bestaan naast de afschrijvingskosten (zie hoofdstuk 3) uit rentekosten.

De rentekosten zijn afhankelijk van:

- De liquiditeitspositie van de gemeente;
- De hoogte van het rentepercentage van de afgesloten vaste geldleningen.

De rente die wordt toegerekend aan de geactiveerde kapitaaluitgaven is de zogenaamde omslagrente. De omslagrente is het gemiddelde rentepercentage van de opgenomen leningen. Aan investeringen waarop in de loop van het jaar kosten worden geboekt, wordt geen rente toegerekend. Rente wordt toegeschreven op basis van de boekwaarde per 1 januari van het jaar, ongeacht of de investering volledig gerealiseerd is.

De in de begroting te hanteren omslagrente wordt jaarlijks in de kadernota bij de begrotingsuitgangspunten vermeld.

Beslispunt: Aan geactiveerde kapitaaluitgaven wordt de omslagrente toegerekend.

4.2 Toegerekende rente aan reserves

In paragraaf 2.2.6 is opgenomen dat investeringen met economisch nut bruto worden geactiveerd. Dit betekent dat bijdragen uit reserves ter dekking van een investering met economisch nut mogen niet op de activering in mindering worden gebracht. Indien voor de dekking van de kapitaallasten van een investering met een economisch nut een reserve is opgebouwd, doet het BBV de aanbeveling om die bestemmingsreserve conform de (afschrijving)parameters van het bijbehorende actief periodiek via resultaatbestemming vrij te laten vallen ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten.

Om geen budgettaire nadelen te krijgen dient aan de reserves die dienen ter dekking van de kapitaallasten jaarlijks rente te worden toegevoegd.

Voorbeeld

Investering	1.000.000
Dekking uit reserve	500.000
Afschrijftermijn	40 jaar
Rente	5%

Methode 1:

- Reserve in mindering brengen van actief
- Alleen toegestaan bij investeringen met maatschappelijk nut

Kapitaallasten

Rente	$5\% \times (1.000.000 - 500.000) =$	25.000
Afschrijving	$500.000 / 40 =$	12.500
Totaal		37.500

Methode 2:

- Bruto activeren
- Kapitaallasten worden gedekt uit reserve
- Geen rentetoevoeging aan reserves

<i>Kapitaallasten</i>		
Rente	$5\% \times (1.000.000) =$	50.000
Afschrijving	$1.000.000/40 =$	25.000
<i>Totaal</i>		<i>75.000</i>
<i>Dekking:</i>		
Onttrekking	$500.000/40 =$	-12.500
<i>Netto lasten</i>		<i>62.500</i>
<u>Methode 3:</u>		
- Bruto activeren		
- Kapitaallasten worden gedekt uit reserve		
- Rentetoevoeging aan reserves		
<i>Kapitaallasten</i>		
Rente	$5\% \times (1.000.000) =$	50.000
Afschrijving	$1.000.000/40 =$	25.000
<i>Totaal</i>		<i>75.000</i>
<i>Dekking:</i>		
Onttrekking	$500.000/40 =$	-12.500
Onttrekking	$5\% \times (500.000) =$	-25.000
<i>Netto lasten</i>		<i>37.500</i>

Beslispunt: Aan reserves die dienen ter dekking van de kapitaallasten wordt jaarlijks rente toegerekend.

5 Procedures aanvragen en uitvoeren investeringen

De komende jaren gaat het verschil tussen de benodigde investeringsruimte en de beschikbare investeringsruimte fors toenemen. Om de kosten van investeringen beheersbaar te houden, worden in dit hoofdstuk een aantal procesmaatregelen genoemd. De voorgenomen investeringen worden opgenomen in een investeringsplan. Dit plan wordt gelijktijdig met de kadernota voorgelegd aan de raad.

5.1 Aanmelden nieuwe investeringen

Om opgenomen te worden in het investeringsplan moeten de investeringen in voldoende mate onderbouwd en gespecificeerd zijn. De volgende informatie is hierbij relevant.

- Onderbouwing investeringsaanvraag en -bedrag;
- Product, beleidsveld, programma waartoe de investering behoort en beschrijving van het maatschappelijk/economisch nut van de betreffende investering. Hierbij dient ook aangegeven wat het beoogde doel van de investering is en aan welk beleidsdoel wordt bijgedragen.
- Classificering investering in:
 1. Uitbreidings- of vervangingsinvesteringen
 2. Rendabele of niet rendabele investeringen
 3. Niet noodzakelijk of onvermijdelijke investeringen
- Afschrijvingstermijn;
- BTW (compensabel/niet compensabel)
- Aan te vragen subsidies;
- Jaarlijkse kapitaallasten;
- Dekking;
- Liquiditeitsplanning;
- Capaciteitsplanning.

Beslispunt: Investeringsaanvragen worden bij aanvraag onderbouwd.

Bij de aanvraag van een investering wordt ook beoordeeld in hoeverre centrale inkoop tot de mogelijkheden behoort.

Afschrijvingstermijn

De aangegeven afschrijvingstermijn dient gebaseerd te zijn op de afschrijvingstabel, zoals vastgesteld in de bijlagen van de nota activabeleid en de financiële verordening. Indien een afschrijvingstermijn gewijzigd dient te worden of geheel nieuw is, zal dit tussentijds via de voortgangsrapportages vastgelegd worden.

Subsidies

Reeds bij de investeringsaanvraag dient te worden gezien in hoeverre er aanspraak kan worden gemaakt op bepaalde subsidies. Subsidies, die specifiek voor een bepaalde investering worden verstrekt, mogen wel direct ten laste van het investeringsbedrag worden gebracht. Indien een beschikking voor een subsidie wordt ontvangen, dan dient bij de centrale financiële administratie gemeld te worden dat er een bedrag ontvangen gaat worden. Indien het voorkomt dat een niet geraamde subsidie wordt ontvangen, dan wordt dit bedrag alsnog in mindering gebracht op het betreffende investeringskrediet.

Liquiditeits- en capaciteitsplanning

Bij het indienen van een investeringsvoorstel dient eveneens een liquiditeits- en capaciteitsplanning te worden aangeleverd. Hierin dient de inzet van liquiditeit en capaciteit te worden aangegeven. In de voortgangsrapportages dient aangegeven te worden indien afgeweken gaat worden van de (meest recente) planning. Reden hiervoor is dat zodoende in een vroeg stadium afwijkingen van de investeringsplanning kunnen worden geconstateerd. Onderuitputting en budgettaire effecten van personele inzet kunnen zodoende in een vroeg stadium worden ondervangen.

Schuifmogelijkheden

Het is niet toegestaan om tussen afzonderlijke investeringen te schuiven. Zelfs indien investeringen tot een zelfde product/(sub)activiteit behoren is dit niet toegestaan. Verschuivingen dienen via separate raadsvoorstellen of de bestuursrapportages aan de raad voorgelegd te worden.

5.2 Toetsing nieuwe investeringen

5.2.1 Instellen investeringsplafond

Het instellen van een investeringsplafond moet voorkomen dat de meerjarenbegroting belast wordt met hoge kapitaallasten, waardoor de flexibiliteit in de meerjarenramingen afneemt.

De hoogte van het investeringsplafond is gelijk aan de netto vrijvallende kapitaallasten. De netto vrijvallende kapitaallasten die voortvloeien uit extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Indien deze vrijval ook wordt meegenomen bij de bepaling van het investeringsplafond, dan wordt het effect van deze afschrijvingen op de verbetering van de solvabiliteit namelijk weer teniet gedaan.

Het investeringsplafond zal worden gehanteerd als instrument bij de prioritering van de nieuwe investeringen. In eerste instantie nemen de noodzakelijke (vervangings)investeringen een deel van de ruimte van het investeringsplafond. De resterende ruimte kan worden aangewend voor uitbreidingsinvesteringen. Overschrijding van het investeringsplafond leidt tot een kleinere ruimte op de exploitatiebegroting. In de kadernota wordt een overzicht opgenomen waarin de vrijvallende netto kapitaallasten worden afgezet tegen de nieuwe netto kapitaallasten.

Beslispunt: Er wordt een investeringsplafond ingesteld ter grootte van de netto vrijvallende kapitaallasten, exclusief de vrijval als gevolg van extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut.

5.2.2 Toetsing onderbouwing investeringsaanvragen

Voordat investeringen worden opgenomen in het investeringsplan wordt door de controllers van concerncontrol getoetst of er sprake is van een noodzakelijke of onvermijdbare of 100% rendabele investering. Voor alle investeringen geldt dat ze beleidsmatig moeten zijn verankerd (in programmabegroting/onderhoudplannen) en dat vaststaat dat ze bedrijfseconomisch het beste alternatief zijn (sober versus levensduur). Alle nieuwe investeringen worden expliciet getoetst op het aspect duurzaamheid. Aanvullend wordt beoordeeld welke aanbestedingsprocedures moeten worden doorlopen voordat de start van de uitvoering kan beginnen.

Investeringen die voldoen aan bovenstaande eisen worden door de coördinator investeringsplan verzameld en afgezet tegen het beschikbare investeringsplafond. Indien de investeringen onder het beschikbare investeringsplafond blijven, dan worden deze opgenomen in het investeringsplan. Overstijgen de investeringen het beschikbare plafond, dan zal worden onderzocht in hoeverre de opgevoerde investeringen kunnen worden geprioriteerd en gefaseerd in de tijd. Is prioritering of fasering niet mogelijk, dan zal binnen de exploitatiebegroting dekking moeten worden gezocht voor de kapitaallasten van de investeringen die boven het investeringsplafond uitkomen.

Beslispunt: Bij overstijging van het investeringsplafond wordt onderzocht in hoeverre de opgevoerde investeringen kunnen worden geprioriteerd en gefaseerd.

5.3 Besluitvorming

5.3.1 Bestuurlijke afweging

Uitgangspunt is dat ingediende investeringsvoorstellen zo veel mogelijk integraal binnen de planning- en controlcyclus worden afgewogen tegen de beschikbare financiële middelen. Aangezien de kadernota de start vormt van een nieuwe planning- en controlcyclus dienen de investeringskredieten zoveel mogelijk bij de kadernota te worden ingediend. De gehonoreerde investeringen worden vervolgens verwerkt in de begroting. Na vaststelling van de begroting mogen de gehonoreerde investeringen in uitvoering worden genomen.

Beslispunt: Investeringsaanvragen in eerste instantie bij de kadernota in te dienen, anders via een separaat raadsvoorstel.

5.3.2 Autorisatie

De bevoegdheid tot het toekennen van investeringskredieten berust bij de gemeenteraad. De vaststelling van de investeringskredieten vindt plaats bij de begrotingsbehandeling of via separate raadsvoorstellen. Buiten de vastgestelde begroting om mogen dus geen investeringsuitgaven worden gedaan.

Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan welke nieuwe investeringen op een later tijdstip apart ter autorisatie moeten worden voorgelegd. Bij het opstellen van het investeringsplan worden hiervoor de volgende categorieën gehanteerd:

A: reeds besloten door de raad

Er is reeds een raadsvoorstel vastgesteld door de raad.

B: besluitvorming door college

Investeringen worden als B-investering aangemerkt als:

- er sprake is van een onontkoombare vervangingsinvestering of
- de investering voortvloeit uit een reeds door de raad vastgesteld plan (bijv. onderwijshuisvestingsplan, meerjarenonderhoudsplannen, ICT-plan etc).

Indien de investering voortvloeit uit een reeds door de raad vastgesteld plan, dan zal dit in het investeringsplan worden vermeld.

Bij de begrotingsbehandeling stelt de raad de investeringsramingen vast. Binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders mag het college de nadere onderbouwingen accorderen.

C: raadsbesluit volgt

In het investeringsplan is reeds rekening gehouden met de kapitaallasten voortvloeiend uit de investering. Een gedetailleerde onderbouwing en kostenraming dient nog opgesteld te worden. De definitieve ramingen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Met name bij uitbreidingsinvesteringen wordt een nadere onderbouwing aan de raad voorgelegd.

Beslispunt: Voor de autorisatie van investeringen wordt gebruikt van de categorieën A (reeds besloten door de raad), B (gemandateerd aan college) en C (raadsbesluit volgt).

5.4 Uitvoering investeringen

5.4.1 Termijn beschikbaarheid kredieten

Beschikbaar gestelde kredieten worden zo snel mogelijk afgesloten. Indien na 2 jaar na de geplande uitvoeringsdatum kredieten nog openstaan, zal bij de voorbereiding van de jaarrekening hiervan een lijst worden opgesteld door concerncontrol. Aan de hoofdafdelingsmanagers zal om een nadere

onderbouwing voor het langer open houden van het krediet worden gevraagd. Grote infrastructurele en bouwkundige projecten lopen in de praktijk een langdurig traject. Indien er o.b.v. de opgestelde lijst aanvragen komen ter verlenging van de krediettermijn, dan worden deze verzoeken tot verlenging meegenomen in de afweging tot honorering van nieuwe investeringen in de kadernota.

Beslispunt: Beschikbare kredieten worden binnen 2 jaar na de geplande uitvoeringsdatum afgesloten. Een krediet kan alleen langer, maximaal één jaar extra, “open” blijven na besluit van raad.
--

Beslispunt: Aanvragen tot verlenging van de krediettermijn worden meegenomen in de afweging tot honorering van nieuwe investeringen in de kadernota.
--

5.4.2 Afsluiten van investeringskredieten

Indien een investeringskrediet kan worden afgesloten, dan wordt dit doorgegeven aan de coördinator investeringsplan. Voor investeringen groter dan € 100.000 of een budgettaire afwijking groter dan 25% dient door de projectleider/budgethouder een nacalculatie te worden opgesteld direct na afsluiting van het krediet. De controle hiervan ligt bij concerncontrol en wordt gearchiveerd in een projectdossier.

Projectdossier

Voor het verkrijgen van inzicht in de voortgang en afwikkeling van uitgegeven investeringskredieten wordt een project- of werkdossier aangelegd.

Het projectdossier bevat de onderdelen:

1. raads- en/of collegebesluit
2. kopieën van de ondertekende contracten
3. voorcalculatie
4. kopieën van facturen
5. overzicht van tijdsbesteding eigen uren
6. besluiten tot meer- of minderwerk
7. nacalculatie + verschillenanalyse met verklaring
8. afsluiten en archiveren

Beslispunt: Voor projecten groter dan € 50.000 of met een afwijking groter dan 25% wordt een nacalculatie opgesteld.
--

6 Informatieverstrekking

Investeringsplan

Het college informeert de raad bij de kadernota door middel van een Investeringsplan over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Opname in het investeringsplan alleen is geen bestuurlijk besluit tot het doen van uitgaven.

Verantwoording

Voor het verkrijgen van inzicht in de voortgang en afwikkeling van uitgegeven investeringskredieten is het voor de gemeenteraad van belang hierin inzicht te hebben. Bij afronding van investeringsprojecten kunnen de volgende situaties zich voordoen:

1. Het krediet is overschreden. De gemeenteraad is in een eerder stadium (via de voortgangsrapportages) al op de hoogte gebracht van de overschrijding van de investering.
2. Het krediet is toereikend geweest en voor het juiste doel aangewend.
3. Het krediet is te hoog. De overblijvende middelen vloeien terug in de algemene middelen. De gemeenteraad dient in een zo vroeg mogelijk stadium, via de bestuursrapportage, te worden geïnformeerd over de onderschrijding van het krediet.

Het is niet toegestaan tegenvallers en meevallers met elkaar te verrekenen. Ook het gebruiken van kredieten voor een andere bestemming is niet toegestaan. In de nacalculatie zal ook worden vermeld in hoeverre de beoogde prestatie is gerealiseerd.

In de bestuursrapportages zal alleen nader worden ingegaan op de investeringen die afwijken van de planning en/of het beschikbare krediet over- of onderschrijden. Indien mogelijk wordt aangesloten op de projectenverantwoording.

Beslispunt: In de bestuursrapportage wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de investeringsplan.
--

7 Risicoparagraaf

7.1 Stille reserves

Volgens het besluit begroting en verantwoording dienen investeringen gewaardeerd te worden tegen aanschaf/verkrijgingswaarde. Herwaardering van de activa is in principe niet toegestaan. Het kan daardoor voorkomen dat de werkelijke waarde van de activa hoger is dan de boekwaarde. Aangezien de hoogte van de stille reserves wordt meegenomen bij de berekening van de vermogenspositie leidt het ontbreken van informatie over de hoogte van de actuele waarde van de activa tot een te negatieve presentatie van het weerstandsvermogen.

Om de stille reserves in kaart te brengen wordt eens in de vier jaar (bij de start van een nieuwe collegeperiode) een overzicht opgesteld van de actuele waarden van het in bezit zijnde vastgoed, gronden en de deelnemingen. Deze lijst wordt afgezet tegen de staat van activa.

Beslispunt: Eens in de vier jaar wordt een overzicht actuele waarden opgesteld.

7.2 Vervangingen

Onverwachte vervangingen kunnen tot hoge niet begrote kosten leiden. Om het inzicht in de noodzakelijke vervangingen te vergroten wordt voor het opstellen van een nieuw investeringsplan een overzicht vervangingsinvesteringen opgesteld. In dit overzicht worden alle investeringen opgenomen die in de komende 4 jaar geheel zijn afgeschreven. Vervolgens wordt er door de hoofdafdelingen gecontroleerd of het betreffende actief inderdaad aan vervanging toe is. Is dit het geval dan wordt de vervangingsinvestering opgenomen in het investeringsplan.

Beslispunt: Jaarlijks wordt een meerjarig overzicht vervangingsinvesteringen opgesteld.

8 Totaaloverzicht voorgestelde gedragslijn

De voorgestelde gedragslijnen met betrekking tot de aanvraag, activering, uitvoering en afsluiting van investeringen kunnen als volgt worden samengevat.

Wetgeving:

1. Vaste activa te waarderen op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verkregen inruilwaarden mogen niet in mindering worden geboekt op de nieuwe investering.
2. Het activeren van tekorten is niet toegestaan.
3. Kosten van (niet levensduurverlengend of niet waardeverhogend) onderhoud worden niet geactiveerd.
4. Investerings met economisch nut worden bruto geactiveerd. Bijdragen en reserveonttrekkingen mogen niet direct op het actief in mindering worden gebracht. Hierop geldt één uitzondering: specifieke subsidies voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden direct in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.
5. Boekwinsten worden als opbrengst in de exploitatie verantwoord.
6. Indien een actief uit meerdere onderdelen bestaat, dan wordt geactiveerd volgens de componentenmethode.
7. Herwaardering van een actief is alleen toegestaan bij duurzame waardevermindering of wijziging in bestemming.
8. Bij het activeren van kosten wordt uitgegaan van het criterium van economisch eigendom.
9. Herwaardering van een actief is alleen toegestaan bij duurzame waardevermindering of wijziging in bestemming.

Eigen beleid:

1. Vervangingsinvesteringen met maatschappelijk nut worden, indien de budgettaire ruimte het toelaat, niet geactiveerd.
2. Uitgaven onder de € 10.000 (op zichzelf staande activa) en/of een gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet als investering aangemerkt, maar direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. Kosten van levensduurverlengend of waardeverhogend onderhoud worden alleen geactiveerd voor investeringen met economisch nut. Levensduurverlengend of waardeverhogend onderhoud voor investeringen met maatschappelijk nut worden bij voorkeur niet geactiveerd.
4. Kosten die onlosmakelijk met de investering zijn verbonden bij de betreffende investering te activeren.
5. Het gebruik van investeringsstelposten wordt geminimaliseerd en alleen op begrotingsbasis toegestaan.
6. De aanleg van riolering in nieuwbouw wordt niet geactiveerd, maar ten laste gebracht van de grondexploitatie.
7. Investerings met maatschappelijk nut worden netto geactiveerd. Bijdragen uit reserves ter dekking van investeringen met maatschappelijk nut worden direct in mindering gebracht op het actief.
8. Er wordt lineair afgeschreven. Afwijkingen van de lineaire methode worden aan de raad voorgelegd.
9. Voor het bepalen van de maximale afschrijvingstermijn wordt gebruik gemaakt van de afschrijvingstabel.
10. Bij de calculatie van de kapitaallasten wordt geen rekening gehouden met restwaarden.
11. Resultaatafhankelijk afschrijven kan, indien de budgettaire ruimte dit toestaat, worden toegepast voor investeringen met maatschappelijk nut.
12. De afschrijving te starten op 1 januari volgend op het jaar na realisatie (afsluiting) van de investering. Indien er sprake is van deelopleveringen, dan start de afschrijving op 1 januari volgend op het jaar na de eerste deeloplevering.
13. Aan geactiveerde kapitaaluitgaven de omslagrente toe te rekenen.
14. Aan reserves die dienen ter dekking van de kapitaallasten wordt jaarlijks rente toegerekend.
15. Investeringsaanvragen worden bij de aanvraag onderbouwd.
16. Er wordt een investeringsplafond ingesteld ter grootte van de netto vrijvallende kapitaallasten, exclusief de vrijval als gevolg van extra afschrijvingen op investeringen met maatschappelijk nut.

17. Bij overstijging van het investeringsplafond wordt onderzocht in hoeverre de opgevoerde investeringen kunnen worden geprioriteerd en gefaseerd.
18. Investeringsaanvragen in eerste instantie bij de kadernota in te dienen, anders via een separaat raadsvoorstel.
19. Voor de autorisatie van investeringen wordt gebruikt van de categorieën A (reeds besloten door de raad), B (gemandateerd aan college) en C (raadsbesluit volgt).
20. Beschikbare kredieten worden binnen 2 jaar na de geplande uitvoeringsdatum afgesloten. Een krediet kan alleen langer, maximaal één jaar extra, “open” blijven na besluit van raad.
21. Aanvragen tot verlenging van de krediettermijn worden meegenomen in de afweging tot honorering van nieuwe investeringen in de kadernota.
22. Bij afsluiting van het krediet een rapportage verplicht te stellen voor investeringen groter dan € 50.000 of een afwijking groter dan 25%.
23. In de bestuursrapportages wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van het investeringsplan.
24. Eens in de vier jaar wordt een overzicht actuele waarden opgesteld.
25. Jaarlijks wordt een meerjarig overzicht vervangingsinvesteringen opgesteld.

Bijlage 1: Checklist investeringen

A. Procedureel			Toelichting
1.	Is de investeringsaanvraag onderbouwd?	ja/nee/nvt	
2.	Leidt de investering tot een (Europese) aanbesteding?	ja/nee/nvt	
3a.	Wat is het type investering?	uitbreiding/ vervanging	
3b.		rendabel/ niet rendabel	
3c.		noodzakelijk/ wenselijk	
B. Financieel			Toelichting
1.	Sluit de opgegeven afschrijvingstabel aan bij de afschrijvingstabel?	ja/nee/nvt	
2.	Is in het voorstel aangegeven in welke jaren de uitgaven worden gedaan?	ja/nee/nvt	
3.	Is in het voorstel aangegeven in welk jaar de investering wordt afgerond?	ja/nee/nvt	
4.	Is in het voorstel aangegeven hoe de kapitaallasten worden gedekt?	ja/nee/nvt	Zo ja, IP/verkoop/subsidies/reserve/exploitatie
5.	Is in het voorstel ingegaan op de bijkomende kosten (onderhoud, licenties etc)?	ja/nee/nvt	
6.	Worden er interne uren meegenomen in de investeringsraming?	ja/nee/nvt	Zo ja, hoeveel
7.	Is er een begrotingswijziging opgesteld?	ja/nee/nvt	
8.	Indien er sprake is van een vervangingsinvestering; Heeft het te vervangen actief nog boekwaarde en dient deze boekwaarde vervroegd te worden afgeschreven.	ja/nee/nvt	Zo ja, hoeveel
C. Beleidsinhoudelijk			Toelichting
1.	Is aangegeven in hoeverre de investering bijdraagt tot één van de beleidsdoelen uit de programmabegroting?	ja/nee/nvt	
2.	Aan welke product/kostenplaats levert de investering een bijdrage?	ja/nee/nvt	
D. Risico's			Toelichting
1.	Zijn er risico's verbonden aan het realiseren van de investering?	ja/nee/nvt	

Bijlage 2 Voorgestelde aanpassingen verordening artikel 212 registratienummer B&W-nota 2011/43520

Artikel 3 lid 3

Huidig artikel

In de begroting wordt van alle voorgenomen investeringen en alle routine investeringen het benodigd jaarbedrag voor het begrotingsjaar opgenomen.

Voorgestelde aanpassing

In de begroting wordt van alle voorgenomen investeringen het benodigd jaarbedrag voor het begrotingsjaar opgenomen.

Reden wijziging

De oude tekst is dubbelop.

Artikel 4 lid 2

Huidig artikel

Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. Routine investeringen worden met het vaststellen van de begroting geautoriseerd en gemandateerd aan de directeuren. Overige nieuwe investeringen worden met het vaststellen van de begroting geautoriseerd en aan het college gemandateerd. Het collegebesluit ter uitvoering van dit mandaat wordt ter kennisname aan de raadscommissie gestuurd.

Voorgestelde aanpassing

De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de investeringen in de categorieën A (reeds door raad vastgesteld) en B (gemandateerd aan college). Het collegebesluit ter uitvoering van dit mandaat wordt ter kennisname aan de raadscommissie gestuurd. Investerings in de categorie C (wordt nog aan de raad voorgelegd) worden op een later tijdstip voor autorisatie voorgelegd. Het benodigd kapitaallastenbudget voortvloeiend uit de investeringen in categorie C wordt wel reeds gereserveerd.

Reden wijziging

In de tekst van de verordening wordt aangesloten op de categorale indeling (A, B en C) die voor de investeringen wordt gebruikt.

Artikel 4 lid 3 en 4

Ongewijzigd.

Artikel 6

Huidig artikel

Het college informeert de raad bij de kadernota gedurende het jaar door middel van een investeringsplan over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Daarnaast legt zij verantwoording af over de gerealiseerde lasten en baten van het vorige boekjaar.

Voorgestelde aanpassing

Het college informeert de raad bij de kadernota door middel van een investeringsplan over de financiële meerjarenprognose van alle gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Definitieve vaststelling van de voorgenomen investeringen vindt plaats bij de begrotingsbehandeling.

Reden wijziging

De jaarrekening is een logischer planning- en controldocument voor het afleggen van verantwoording over de gerealiseerde lasten en baten van het vorige boekjaar. Daarnaast wordt explicieter vastgelegd dat definitieve vaststelling van de investeringen niet bij de kadernota, maar bij de begroting plaats vindt.

Artikel 9

Samenvattend:

Nieuw	Wijziging t.o.v. oude verordening
Lid 1	Ongewijzigd
Lid 2	Was lid 3, tekst ongewijzigd
Lid 3	Nieuw artikel, minimumbedrag
Lid 4	Nieuw artikel, restwaarden
Lid 5	Nieuw artikel, actualisatie nota activabeleid
Lid 6	Was lid 5, aangepaste tekst

Artikel 9 lid 1

Ongewijzigd.

Artikel 9 lid 2

Huidig artikel

Indien bij een vervangingsinvestering de te vervangen investering nog niet volledig is afgeschreven, wordt de restwaarde in één keer afgeboekt.

Voorgestelde aanpassing

Vervalt.

Reden wijziging

De verplichting tot het afschrijven van een actief dat reeds is vervangen en niet meer in gebruik is, is een verplichting uit hoofde van het Besluit Begroting en Verantwoording. Aangezien er hier sprake is van hogere wetgeving is het overbodig om dit in de financiële verordening op te nemen.

Artikel 9 lid 3

Ongewijzigd, wordt artikel 9 lid 2.

Artikel 9 lid 4

Huidig artikel

Bijdragen aan vaste activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd volgens de in artikel 9 lid 3 bedoelde afschrijvingstermijnen, indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen, en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Voorgestelde aanpassing

Artikel vervalt.

Reden wijziging

De voorwaarden voor het activeren van activa in eigendom van derden zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording. Aangezien er hier sprake is van hogere wetgeving is het overbodig om dit in de financiële verordening op te nemen.

Artikel 9 lid 3 nieuw

Uitgaven onder de € 10.000 en/of een gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet als investering aangemerkt en direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Reden toevoeging

Het artikel wordt toegevoegd naar aanleiding van de aanbeveling van de commissie BBV om in de financiële verordening een artikel op te nemen over de minimale gebruiksduur en het minimale investeringsbedrag.

Artikel 9 lid 4 nieuw

Bij de calculatie van de kapitaallasten wordt geen rekening gehouden met restwaarden.

Reden toevoeging

Het artikel wordt toegevoegd naar aanleiding van de aanbeveling van de commissie BBV om in de financiële verordening een artikel op te nemen over het gebruik van restwaarden.

Artikel 9 lid 5 nieuw

Een nadere detaillering van de regels omtrent de waardering en afschrijving van activa is vastgelegd in de nota activabeleid. Deze nota wordt vastgesteld door het college van B&W en tenminste eens in de vier jaar geactualiseerd.

Reden toevoeging

In de nota activabeleid wordt een nadere detaillering gegeven van de regels omtrent de waardering en afschrijving van activa. In de financiële verordening worden alleen de hoofdlijnen opgenomen, waarvan door de commissie BBV wordt geadviseerd om dit in de financiële verordening op te nemen.

Artikel 9 lid 5

Huidig artikel

Indien een andere afschrijvingsmethodiek gehanteerd wordt dan in artikel 9 lid 1, 2, 3, 4 en 5 omschreven, dan zal dit afzonderlijk door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad.

Voorgestelde aanpassing

Indien andere regels omtrent waardering en afschrijving worden gehanteerd dan opgenomen in artikel 9 lid 1, 2, 3 en 4 omschreven, dan zal dit afzonderlijk door het college ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad. Afwijkingen van de nota activabeleid worden expliciet aan het college voorgelegd en via de tussentijdse rapportages ter informatie aan de raad gestuurd.

Reden wijziging

Het artikel wordt aangevuld met de regel dat afwijkingen van de nota activabeleid, via de tussentijdse rapportages, aan de raad worden gemeld.

Artikel 16 lid 1g

Huidig artikel

g. in een nota Investeren: een toelichting op de geldende procedures rondom investeringen in de gemeente Haarlem.

Voorgestelde aanpassing

g. in een nota activabeleid: een toelichting op de geldende procedures rondom investeringen in de gemeente Haarlem.

Reden wijziging

Redactioneel. Door het vaststellen van dit nieuwe artikel wordt eveneens geformaliseerd dat de huidige nota “Investeren in Haarlem: Hoe gaat dat?” wordt vervangen door de nieuwe nota activabeleid.

Artikel 16 lid 2

Huidig artikel

Het Organisatiebesluit, de Richtlijn kostenverdeelssystematiek, de Budgethoudersregeling en de nota Investeren worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden. Het Delegatie- en mandateringsbesluit wordt voor wat de bevoegdheden van de raad betreft door de raad vastgesteld. Het Treasurystatuut en de visie Planning en Control worden vastgesteld door de raad.

Voorgestelde aanpassing

Het Organisatiebesluit, de Richtlijn kostenverdeelssystematiek, de Budgethoudersregeling en de nota Activabeleid worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden. Het Delegatie- en mandateringsbesluit wordt voor wat de bevoegdheden van de raad betreft door de raad vastgesteld. Het Treasurystatuut wordt vastgesteld door de raad.

Reden wijziging

Redactioneel.

Afschrijvingstabel

	Max. afschrijvingstermijn	MN/EN
Investerings < € 10.000	direct t.l.v. exploitatie	n.v.t.
Onderzoek en ontwikkeling	5	n.v.t.
Parkeren		
Parkeergarage	40	EN
Aanleg parkeerterrein (niet tijdelijk)	20	EN
Installaties parkeergarages (afhankelijk aard investering)	7/10	EN
Parkeermeters	10	EN
Parkeersystemen	7	EN
Automatisering	5	EN
Gebouwen		
Grond: bouwrijp maken	geen	EN
Nieuwbouw steen	40	EN
Nieuwbouw hout	20	EN
Grote verbouwing / renovatie	20	EN
Kleine verbouwing / renovatie	direct t.l.v. exploitatie	EN
Complete verbouwing / restauratie monument	40	EN
Fietsenstalling (steen)	20	EN
Dakbedekking	direct t.l.v. exploitatie	EN
Isolatie	direct t.l.v. exploitatie	EN
Transport		
Bestelauto / personenauto	5	EN
Infrastructuur		
Verkeer: aanleg nieuwe weg	30	MN
Verkeer: reconstructie weg	30	MN
Verkeer: asfaltering	10	MN
Verkeer: herbestrating	10	MN
Verkeer: aanleg bushalte	10	MN
Verkeer: kleine veranderingen straatindeling	direct t.l.v. exploitatie	MN
Verkeer: aanleg brug, viaduct (beton)	40	MN
Verkeer: de val van een brug (brugklep)	30	MN
Verkeer: aanleg brug (fiets/voetgangers) (hout)	20	MN
Verkeer: draagkrachtherstel bruggen	20	MN
Verkeer: nieuwbouw tunnel	40	MN
Verkeer: remmingswerk brug	10	MN
Verkeer: renovatie brug met levensduurverlenging	20	MN
Verkeer: diverse kleine investeringen verkeer en vervoer	direct t.l.v. exploitatie	MN
Verkeer: dynamische afsluiting (verzinkbare palen)	3	MN
Waterwerken: walmuur –beton of stalen damwand	40	MN
Waterwerken: houten beschoeiing	20	MN
Waterwerken: meerstoel / dukdalf	10	MN
Waterwerken: gemaal	40	MN
Straat: mast en straatverlichting	direct t.l.v. exploitatie	MN
Straat: verkeerslichten	direct t.l.v. exploitatie	MN
Straat: centrale besturing verkeerslichten	direct t.l.v. exploitatie	MN
Straat: kleine verkeersvoorzieningen	direct t.l.v. exploitatie	MN
Woonomgeving: aanleg speeltuin	20	MN
Woonomgeving: herinrichting speeltuin	10	MN
Woonomgeving: aanpassingen	10	MN
Woonomgeving: kleine wijkvoorzieningen	direct t.l.v. exploitatie	MN
Woonomgeving: opheffing onveilige plekken	direct t.l.v. exploitatie	MN

Groen: aanleg bos, park etc	30	MN
Groen: renovatie bos, park	10	MN
Groen: Aanleg kleine groenvoorz./ plantsoen	direct t.l.v. exploitatie	MN
Groen: Aanleg fiets- of wandelpad	15	MN
Groen: reconstructie/ herbestrating fiets- of wandelpad	10	MN
Groen: aanleg voorzieningen recreatiegebied	30	MN
In de grond: riolering	40	MN
In de grond: drainage	40	MN
In de grond: kabels	15	MN
Onderwijs		
Nieuwbouw (incl uitbreidingen en interne aanpassingen) permanent	40	EN
Nieuwbouw semi permanent	20	EN
Tijdelijke huisvesting	10	EN
Meubilair leerlingensets	20	EN
Meubilair docentensets	10	EN
Onderwijsleerpakketten	8	EN
Buitenspeelmateriaal	15	EN
Inrichten speellokaal	30	EN
Inrichten nevenruimte (docenten-/teamkamer)	40	EN
Sport etc.		
Renovatie toplagen sportvelden (met levensduurverlenging)	10	EN
Aanleg speelveld, sportpark (1e aanleg)	20	EN
Aanleg kunstgrasveld (onderlaag)	30	EN
Drainage sportvelden	15	EN
Veldverlichting	15	EN
Bouw kleedlokaal, tribune, zwembad (steen) indien eigendom gemeente	40	EN
Bouw kleedlokaal, tribune, zwembad (hout) indien eigendom gemeente	20	EN
Cultuur		
Bouwen culturele accommodaties	40	EN
Theaterinstallaties (lichttafels, geluidstafels, computers)	5	EN
Theaterinstallaties (trekkerwanden, geluidsboxen)	10	EN
Theaterinstallaties (o.a. armaturen)	20	EN
Vaste installaties		
Carillon, kerkorgel	40	EN
Groot herstel renovatie carillon, kerkorgel	20	EN
Tankinstallaties	20	EN
Gas-, olietank	20	EN
Elektrische installaties	20	EN
CV installaties	15	EN
Brandblusinstallatie	10	EN
Losse apparatuur		
Werktuigen, gereedschappen (> € 10.000)	5	EN
Zetapparatuur	10	EN
Offset- apparatuur	10	EN
Foto- apparatuur	5	EN
Fotografische apparatuur	5	EN
Mobilofooninstallaties	10	EN
Portofoons	5	EN

Kantoorinrichting		
1e inrichting	20	EN
Vervanging kantoorinrichting	10	EN
Stoffering	10	EN
Buitenzonwering, ventilatie, verwarming	10	EN
Telefooncentrale, leidingen etc	10	EN
Lift	20	EN
Roltrap	20	EN
Beveiligingsapparatuur	5	EN